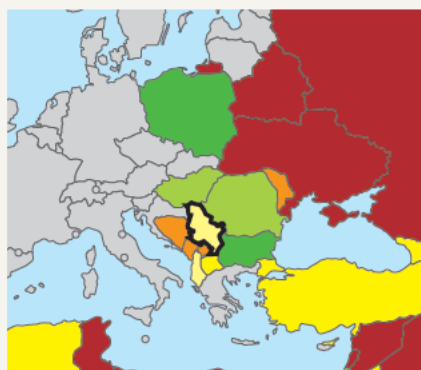

Basfakta (2025)

Folkmängd: 7 miljoner

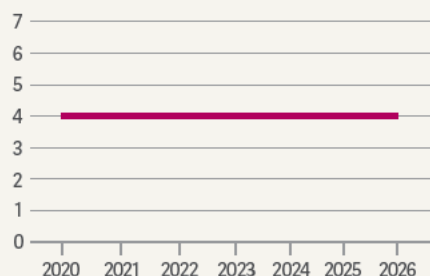
BNP, nominellt: 100 miljarder USD

BNP/capita: 15 322 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Diversifierad ekonomi.
- + Stark återbetalningsförmåga.
- + Sund skuldsättningsnivå.

Svagheter

- Balansgången i relationerna till Ryssland och EU.
- Ihärdiga folkliga protester mot regeringen.
- Affärsmiljö (utbredd korruption).

Balansgång mellan öst och väst

Serbien har successivt förbättrat sin landriskklass och uppgraderades senast 2020 till landriskklass 4. Serbien är ett övre medelinkomstland, strax under gränsen till höginkomstland enligt Världsbankens definition, och har en diversifierad ekonomi med en dynamisk tillverkningsindustri. Serbien har ett gott samarbete med IMF och har precis avslutat ett treårigt finansieringsavtal och ingått ett nytt treårigt policyavtal med målet att fortsätta reformarbetet och förankra en stabil budgetdisciplin. Ett gynnsamt investeringsklimat har historiskt lett till ett stabilt inflöde av utländska direktinvesteringar.

Serbien är sedan 2012 ett kandidatland för EU-medlemskap och förhandlingar har påbörjats. Flertalet av de 35 så kallade kapitlen har öppnats men endast två har hittills preliminärt avslutats. Formellt pågår EU-integrationsprocessen, men i praktiken har den tappat tempo.

Serbien har även historiskt starka band till Ryssland. Landet är beroende av rysk gas och det nationella oljebolaget ägs av den ryska Gazprom-koncernen. Ryssland stöder även Serbien i motståndet mot Kosovos självständighet. Sedan Rysslands annektering av Krim 2014 har Serbien inte stått bakom EU:s sanktioner mot Ryssland, vilket försvårat relationerna med unionen. Sedan 2022 har ett betydande antal ryska medborgare flyttat till Serbien. Natos bombningar av Serbien 1999 är ytterligare en faktor till varför många serber inte är odelat positiva till ökad västorientering.

När det gäller handel och investeringar är EU den viktigaste partnern. Under 2024 gick 61 procent av Serbiens totala export till EU, medan 56 procent av Serbiens import kom från EU.

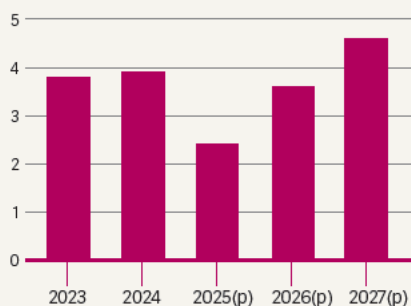
Som enskilt land har dock Kina vuxit i betydelse. Kina har sedan lanseringen av sitt Belt and Road-initiativ i början av 2010-talet investerat stort i infrastruktur och gruvindustrin i Serbien. Kina är det enskilt största ursprungslandet för utländska direktinvesteringar i Serbien och stod för cirka 30 procent av inflödet 2022–2024. EU som helhet stod för 62 procent.

Inom utrikeshandeln är Kina den största importkällan (cirka 14 procent av den totala importen), följt av Tyskland på andra plats (12 procent). För exporten är mönstret det omvända: Tyskland står för 16 procent och Kina för sex procent. Handeln med Ryssland har minskat över åren och är nere på sin lägsta nivå på tjugo år, cirka tre procent av total export och import.

Politiska utmaningar men finansiell styrka

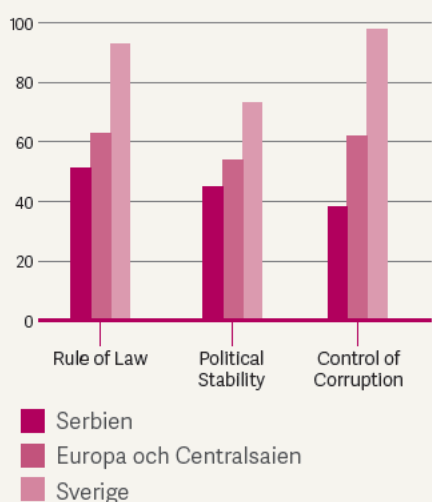
Den sittande regeringen och president Vučić utmanas av ihärdiga folkliga protester sedan ett nybyggt tak rasade på en tågstation i Novi Sad i november 2024. Det som började som anklagelser om korruption i samband med stationsbygget, där åtminstone 15 personer omkom, har utvecklats till bredare protester mot statlig korruption, styrning och bristande ansvarstagande. Ministrar och premiärministern har bytts ut men protesterna fortsätter. Det finns i nuläget få tecken på att protesterna avtar och sannolikheten för nyval, innan 2027 då ordinarie val ska äga rum, är hög. Oppositionen är dock splittrad och saknar en tydlig ledarfigur.

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Serbien

	MSEK
2025	10
2024	2 346
2023	2 109
2022	1 817
2021	1 587

Källa: SCB

EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	627
Utfästelser	28 219

En stor utmaning i landriskbedömningen är den politiska risken där Serbien balanserar sina starka band med Ryssland å ena sidan och EU-integrationen å andra sidan. Serbiens nära relation till Ryssland har fått konsekvensen att landets nationella oljebolag, NIS, har hamnat på USA:s sanktionslista, på grund av att dess största ägare, Gazprom Neft, i sin tur är på sanktionslistan. Serbien är angeläget om att hitta en lösning så att listningen försvinner eftersom sanktionerna hindrar oljeimporten via pipeline och därmed även möjligheten att raffinera oljeprodukter.

I ekonomiska termer har Serbien gjort framsteg. Sedan 2021 har landet i samarbete med internationella valufonden, IMF, minskat den offentliga skulden med tio procentenheter till 44 procent av BNP, vilket är en relativt låg nivå i regional jämförelse, och valutareserven har ökat till rekordnivåer. BNP-tillväxten har i snitt varit drygt tre procent de senaste fem åren. Höga investeringsrelaterade importnivåer har bidragit till ett bytesbalansunderskott, i storleksordningen fem procent av BNP. Inflödet av utländska direktinvesteringar finansierar i stor utsträckning underskottet.

Serbien har en omfattande investeringsplan, vilket innebär att staten planerar att investera drygt 17 miljarder euro, motsvarande cirka 25 procent av BNP, i infrastruktur, transport och energiförsörjning under de kommande fem åren. Staten har en diversifierad finansiering mellan inhemsk upplåning, obligationer, upplåning från multilaterala institutioner, EU-finansiering och projektfinansiering.

Efter en dipp 2025 med en BNP-tillväxt på två procent väntas en återhämtning i tillväxttakten igen under 2026, till en årstillväxt på tre procent. Stora investeringar de kommande åren väntas öka finansieringsbehovet i bytesbalansen, samtidigt som inflödet av utländska direktinvesteringar kan minska till följd av den politiska osäkerheten. En stark valutareserv utgör en buffert men osäkerheterna gör att prognoserna för skuldnivån kan komma att revideras något i negativ riktning. Sammantaget bedöms den politiska turbulensen inte i någon avgörande grad påverka landets återbetalningsförmåga.

Affärsmiljön

Serbiens institutionella kapacitet är enligt Världsbankens Worldwide Governance Indicators relativt god, strax under snittet för Europa och Centralasien. Indexet visade en tydligt positiv trend i början av 2000-talet, men sedan 2015 har trenden vänt. Framför allt är det korruptionsbekämpningen som släpar efter. Där hamnar Serbien långt under regionens snitt. Transparency Internationals ranking över upplevd korruption placerar Serbien på plats 105 av 180, vilket placerar landet i den nedre delen av den europeiska jämförelsen.

Den nära relationen till Ryssland påverkar även affärsmiljön. Serbien bedöms som ett av de länder där det finns förhöjd risk för vidareexport till Ryssland och försök till kringgåenden av sanktioner riktade mot Ryssland. USA:s sanktioner mot ryska bolag som bedriver verksamhet eller äger företag i Serbien har även lett till risk för att centralbanken drabbas av sekundära sanktioner om den förmedlar betalningar för dessa bolags räkning. Det finns inga sanktioner från EU mot Serbien.

Serbiens banker är över lag väl kapitaliserade, likvida och finansieras i största utsträckning av insättningar. Andelen problemlån är relativt låg. En utmaning är

The foregoing chart information was obtained from Verisk Maplecroft*

att en stor andel av utlåning och insättningar är i euro, vilket till stor del motverkas av centralbankens starka valuta-reserv som används för att hålla växelkursen stabil.

I EKN:s affärsbedömning tas hänsyn till risken för negativ påverkan på mänskliga rättigheter. EKN:s fokus ligger på den påverkan som den verksamhet där de exporterade varorna ska användas kan ha. I sammanhanget är frågor som arbetsförhållanden, barn- och tvångsarbete, övervåld av säkerhetsstyrkor, ursprungsfolks rättigheter samt landrättigheter av stor vikt.

I Serbien bedöms riskerna för kränkningar av mänskliga rättigheter med relevans för företagsverksamhet vara något högre än genomsnittet i Europa och bland OECD:s höginkomstländer i fem av sju indikatorer.

EKN:s policy

EKN klassificerar Serbien i landriskklass 4 av 7 sedan 2020. Inga särskilda restriktioner föreligger avseende transaktioner med staten, banker eller den privata sektorn, vilket innebär att affärerna bedöms på egna meriter utan generella restriktioner utöver ordinarie riskprövning. För transaktioner med offentliga köpare har EKN ett krav på remburs, stats- eller bankgaranti.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s garantier uppgår till 636 miljoner kronor och domineras av telekom. EKN har under de senaste fem åren ställt ut garantier i tolv affärer till ett värde av 717 miljoner kronor, samtliga till privat sektor. Betalningserfarenheten är god och inga skaderegleringar har skett under perioden. EKN har i dagsläget inga utestående dröjsmål eller skadefordringar.

Utfästelserna avser framför allt en affär i energisektorn där betalningsrisken är på den serbiska staten.

* The data and information provided by Verisk Maplecroft should not be interpreted as advice and you should not rely on it for any purpose. You may not copy or use this data and information except as expressly permitted by Verisk Maplecroft in writing. To the fullest extent permitted by law, Verisk Maplecroft accepts no responsibility for your use of this data and information except as specified in a written agreement you have entered into with Verisk Maplecroft for the provision of such of such data and information